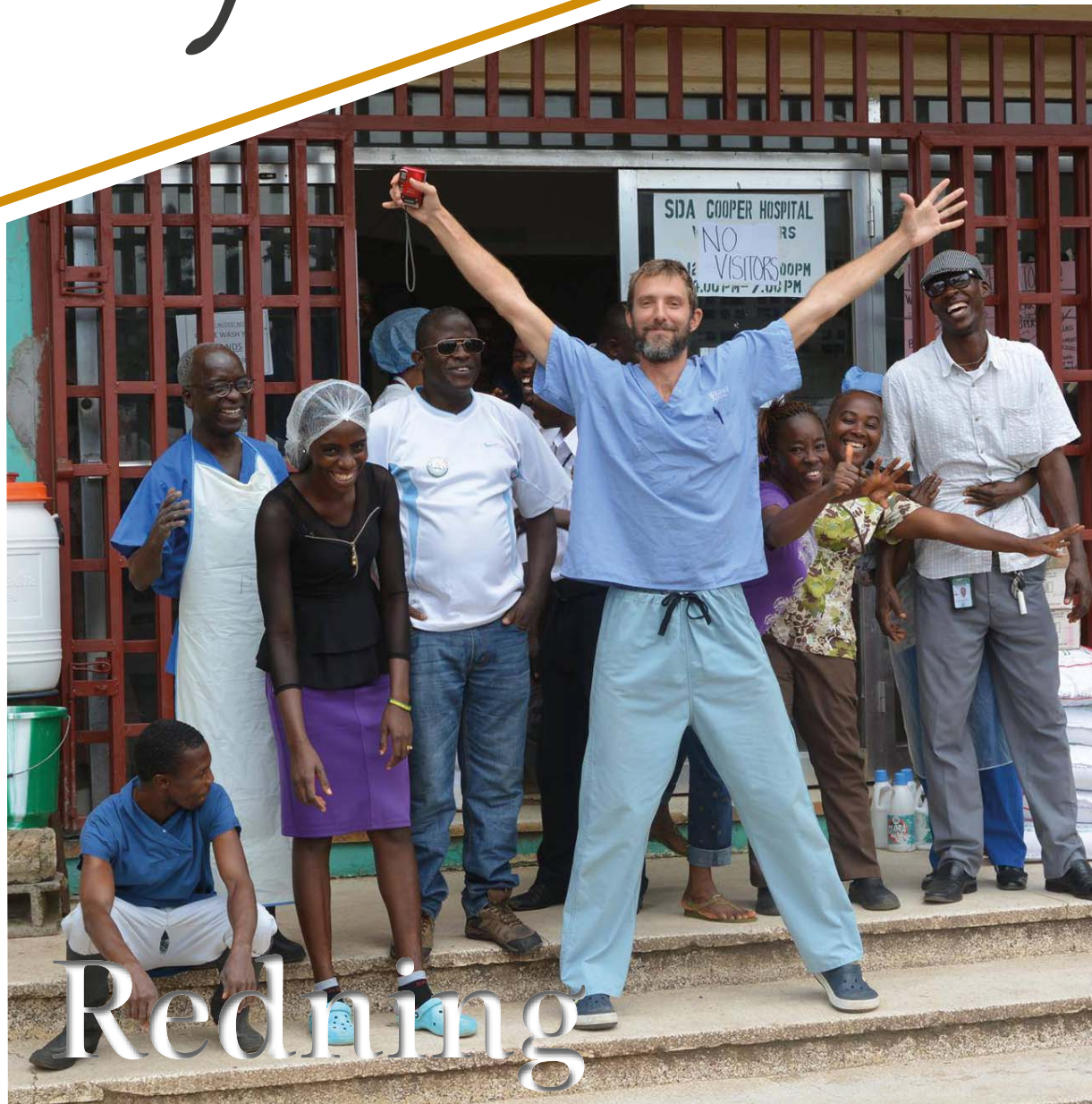

nytt fokus

05

ET MAGASIN MED ET NYT FOKUS PÅ LIVETS TEMAER...

Et blad om kristne værdier og håb med fokus på familien, fællesskabet og det enkelte menneskes kvaliteter.

Udkommer månedsvis med aktuelle temaer og uddeles gratis.

Redaktør:

Sven Hagen Jensen (ansvh.)
Tlf. 5130 3633
nytfokus@adventist.dk

Redaktion

Sven Hagen Jensen
Walder Hartmann
Bent Nielsen

Udgiver:

Syvende Dags Adventistkirken
i Danmark
Concordiavej 16
2850 Nærum
adventist.dk

ISSN:

2246-6053

Layout:

Birgitte Bohsen
Adventistkirkens Mediecenter

Tryk:

Øko-tryk

Illustrationer i bladet

blandt andet fra:
istockphoto.com

Forsiden:

James Appel på arbejde
i Monrovia, Afrika

At blive sat fri

af Sven Hagen Jensen

Menneskerettigheder er som bekendt en kerneværdi i nutidens Danmark. Så kan det virkelig passe, at vi danskere i forgangne tider har tvunget andre til at arbejde for os og leve i trældom? Og hvad betød det at blive sat fri?

Forestil dig en række mennesker med bøjede nakke, der bliver ført af sted med et reb eller en lænke om halsen på Sjælland. De er på vej til slave-markedet, hvor de vil blive solgt for den bedste pris. Rebet eller lænken fortæller at man er slave, træl, ufri. En anden bestemmer over ens liv. Ordet 'frelse' er et sammensat ord af ordene 'fri' og 'halse', altså 'fri-halse' eller 'frelse', som i Danmark blev brugt, når en person fik taget rebet eller lænken af halsen og kunne leve som en fri mand eller kvinde.

Det vil nok forundre nogle, at man også har holdt slaver i Danmark. Ikke blot på de Vestindiske Øer, men også i selve Danmark. I vikingetiden holdt man trælle, som blev taget i kamp med fjenden. Man kunne enten sælge dem tilbage til dem, de kom fra, eller sætte dem til salg på et slavemarked. Der var også muligheden for selv at beholde dem som gratis eller billig arbejdskraft. De skulle jo have føden. Andre trælle i vikingetiden var dem, som ikke kunne opfylde deres økonomiske forpligtelser og måtte betale gælden af ved at arbejde for kreditor. Man ville vel forvente en ændring med indførelsen af kristendommen. Men nej, selv ærkebiskop Absalon havde gældsslaver. Der står i hans testamente af 1202, at han ville give sine trælle deres frihed.

Bibelen opererer med begrebet syndens slaveri, hvor man er bundet af sine selviske tendenser og interesserer - og ikke kan gøre sig fri deraf ved egen hjælp. Men Gud har i Jesus Kristus købt mennesket fri fra syndens og dødens magt ved sit offer på korset, og tilbyder os et nyt og næstekærligt liv ved tro og med hjælp fra Helligånden. - Det er, hvad Bibelen kalder 'frelse'.

Vi skal i dette nummer uddybe disse tanker om frihed og frelse. Læs også de opbyggende artikler om familie og natur, for ikke at glemme børnesiderne.

Sven Hagen Jensen
Præst og redaktør

Behov for hjælp?

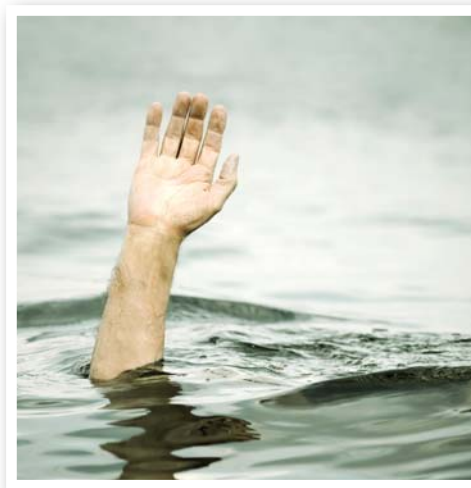
af Sven Hagen Jensen

En 60-årig mand fra Silkeborg var faldet i Gudenåen og lå i det iskolde vand. En forbi-passerende 55-årig kvinde så ham ligge der, tog uden betænkning en redningskrans om maven og sprang i vandet. Hun fik fat i ham og trak ham ind til bredden, hvor andre kom til og hjalp dem op. "Hun handlede resolut i stedet for 'blot' at blive på land og ringe 112", udtalte den vagthavende ved Silkeborg Brand og Redning, "Med de vandtemperaturer, der er i Gudenåen i øjeblikket, så kan det være et spørgsmål om minutter, før kroppen giver op, hvis man ikke holder sig i gang med at svømme" Avisreportagen fortalte ikke, hvor længe manden havde været i vandet, men der er ingen tvivl om, at han havde brug for hjælp. Han var meget forkommen, men takket være kvindens snarrådige handling reddede han livet.

Somme tider går det galt for os, når vi afviser hjælp. Mange af os, tror at vi kan selv. Nogen af os ved måske ikke engang, at vi har behov for hjælp. Ifølge Bibelen har vi alle et problem, om vi vil erkende det eller ej. Vi kan også blot kikke os omkring og se på den verden, vi lever i, at noget er rivende galt. Guds ord kalder roden til dette for synd eller egoisme. - Har vi behov for hjælp? Har vi behov for hjælp udover det, som lægen, fysioterapeuten, psykiateren og brandvæsenet tilbyder?

TO UNGE MÆND

... var taget i en forbrydelse. De var blevet dømt til døden. Og nu var de blevet fæstnet til hver deres kors og hang i middagsheden og led. Det var pinefuldt at blive korsfæstet og en stor skam. Halvnøgne hang de der, mens folk slyngede deres hånende bemærkninger mod dem. Der var ikke meget at gøre. Livet kunne ikke leves om. Der var ingen vej ned fra korset. Det eneste, de var sikre på, var døden og den svære

pinefulde ventetid til døden indtraf, hvor man tørstede og var alene med sine tanker. Et forspildt liv.

Mellem dem stod der et andet kors. Her hang en uskyldig mand. Hans navn var Jesus. Han udstrålede en fred og en kærlighed, som ikke undgik de to unge mænds opmærksomhed. - Den ene af de to ville ikke erkende sit behov for hjælp og udfordrede ham med hånende ord: "Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!" Men den anden unge mand satte ham i rette: "Frygter du ikke engang Gud, du som har fået den samme dom? Og vi har fået det med rette; vi får kun løn som forskyldt, men han har intet ondt gjort." - Han så sit behov for hjælp - og han var overbevist om, hvor hjælpen kom fra. Jesus var ikke til at tage fejl af. "Jesus, husk mig, når du kommer i dit rige," sagde han med et bønfuldt blik. Han længtes efter fred med Gud og sin samvittighed. Og Jesus lovede ham. "Du skal være med mig i Paradis." - Har du også behov for hjælp?

Børn har også følelsesmæssige behov.

af Anne-May Müller

Kender du børn, der har svært ved at sidde stille? Eller som du synes opfører sig uartigt eller forkert? Det tror jeg, vi alle gør! Men er det udelukkende barnets skyld og ansvar, eller er der ting, som vi voksne ikke er opmærksomme på, som gør, at barnet opfører sig, som det gør? Er der behov, som ikke er opfyldt hos barnet?

Børn kan have rigtig svært ved at vide, hvad der mangler, eller hvad de har behov for, og det kan føre til uro, uopmærksomhed og uønsket adfærd. Når man ikke kan give udtryk for sit ubehag eller det, som man synes mangler, så kommer det jo til udtryk på andre måder.

Børn har både intellektuelle, sociale, åndelige, fysiske og emotionelle behov, som skal være opfyldt for at de kan trives, udvikle sig og være læringsparate.

Lad os i denne artikel se på de emotionelle (følelsesmæssige) behov. Vi har alle følelsesmæssige behov, og der er en lang række af dem, men her kommer de behov, som ligger i top 10. Måske kan du genkende dem i dig selv eller i dine børn:

ACCEPT:

Jeg har brug for, at du tager mig for den, jeg er. Se bag om mine fejl og irritationer, reager positivt på mig. Accepter mig og mine holdninger – også selvom du ikke er enig i dem.

ANERKENDELSE:

Sæt ord på at du er taknemmelig for mig, og at du sætter pris på mig. Læg mærke til mine bedrifter. Sørg for at anerkende det gode, som jeg rent faktisk gør, og ikke kun påpege det forkerte eller skælde ud når jeg mislykkes.

Anne-May Müller er mor til fire drenge med hver deres personlighed og interesser, og lever hver dag med udfordringen om at rumme dem alle som de fantastiske skabninger de er.

KÆRTEGN:

Hold mig tæt ind til dig. Vis mig omsorg og nærhed ved fysisk kontakt. Fortæl mig, at du elsker mig ved dit kropssprog og din berøring. Hold mig i hånden, giv mig en krammer, rod mig i håret, klap mig på skulderen, giv mig massage, klask mig en "high-five". Jeg har brug for dine kærtegn for at mærke min egen krop. Ved den måde, som du rører mig på, lærer jeg, hvad en god og tryk berøring er. Hvis du ikke giver mig den fysiske nærhed, jeg har brug for, så søger jeg den andre steder og på andre måder. Og det ender ofte galt.

OPMUNTRING:

Skub mig fremad på en positiv måde. Hjælp mig med at stræbe højt og nå mine mål. Når jeg er ked af det, eller skuffet over min egen præstation, så har jeg brug for, at du opmuntrer mig og støtter mig.

OPMÆRKSOMHED:

Se mig! Se mig! Vis interesse for mig og støt mig i mine bekymringer og udfordringer. Gå med mig ind i min verden. Hvis jeg ikke får din opmærksomhed naturligt, så bliver jeg nødt til at skabe mig eller gøre noget dumt – for negativ opmærksomhed i min verden er bedre end ingen opmærksomhed. Jeg har også brug for at blive lyttet til, og det kræver også din opmærksomhed. Jeg har brug for din opmærksomhed, så jeg ved, at jeg er vigtig for dig.

RESPEKT:

Værdsæt mine idéer. Tag mine synspunkter alvorligt, vis mig, at jeg betyder noget for dig. Du vil så gerne, at jeg skal respektere dig, men så må du også vise, at du respekterer mig. Jeg lærer respekt af at se, hvordan du respekterer andre.

SIKKERHED/TRYGHEDE:

Beskyt mig fra farer, overbevis mig om, at jeg har din fortrolighed, indgyd mig selvtillid, når jeg er sårbar. Pas på mig. Det kræver også, at

du fortæller mig, når jeg er ved at gøre noget farligt eller forkert. At jeg har klart kommunikerede, konkrete og forståelige grænser hjælper mig til at føle mig tryk og i sikkerhed. Det hjælper min tryk, hvis jeg ved, at du aldrig vil forlade mig, og altid er der for mig.

STØTTE:

Kom op på siden af mig og hjælp mig med at bære de byrder, der er tunge. At støtte er ikke at overtage – det er at gå sammen med mig. Jeg skal lære at stå på egne ben en dag, men lige nu har jeg brug for, at du støtter mig, ellers er jeg bange for, at det hele vælter.

TRØST:

Del min smerte ved at føle med mig, trøst mig nænsomt og med indlevelse. Jeg har brug for trøst engang imellem, også selvom jeg er dreng, og du ikke synes, at drenge skal pibe eller græde. Spørg gerne, hvordan jeg kan lide at blive trøstet.

VÆRDSÆTTELSE / BILLIGELSE:

Vis, at du sætter pris på mig. Tal pænt om mig over for andre, og over for mig. Lad mig mærke, at du ikke kun elsker mig, men at du også kan lide mig. Du skal ikke væmmes eller skamme dig, når jeg gør noget forkert, eller ikke opfører mig korrekt. Vær stolt af mig. Kig på mig med øjne, der siger, at jeg er guld værd og din øjsten.

Når vores børns – og vores – følelsesmæssige behov bliver mødt, så har vi det meget bedre. Og når vi har det godt, så bliver vores tålmodighed, rummelighed og generelle opførsel meget bedre. Så før vi begynder at skælde ud, irrettesætte eller irriteres over vores børn, så bør vi nok kigge på, om der er andre grunde til, at deres opførsel ikke står mål med det, vi kan forvente af dem.

God fornøjelse med at se, hvilke følelsesmæssige behov, som trænger til at blive tanket godt op.

Fred, frihed, **frelse**

af Walder Hartmann

Synes du, at der er rod i din tilværelse? Ser du kun knuder overalt? Finder du ingen mening i noget som helst? Så tænk på, at hver ny dag har to håndtag. Vi kan tage fat i den med frygtens håndtag – eller med troens.

En lille pige havde været ude at lege hele dagen, men nu var hun træt og ville ind for at hvile sig lidt. Hun smed skoene i et hjørne, tog et glas saftvand, satte sig på gulvet og lænede sig mod sin mors knæ.

Hun kiggede nysgerrigt op for at se, hvad moren beskæftigede sig med. Denne var i gang med at sy på noget, for hun havde taget nål og en masse tråd i forskellige farver frem. Pigen sad stille på gulvet et godt stykke tid og kiggede på den syende mor. Til sidst kunne hun ikke tie stille længere. "Du mor – det gør ikke så meget, at du ikke er så god til at sy. Jeg synes, du er verdens bedste mor alligevel".

Pigens mor lo lidt og spurgte, hvad hun mente med det.

"Altså... det bliver jo ikke så pænt, det du syr", sagde hun og flyttede sig lidt uroligt. "Der bliver jo ret mange knuder og så'n. Man kan jo ikke engang se, hvad det forestiller. Men det gør ikke noget. Jeg kan lide dig alligevel", fortsatte hun trøstende.

Nu lo moderen endnu mere og bad pigen om at sætte sig på sit skød i stedet for. Så bredte hun broderiet ud foran dem.

"Du kiggede på broderiet fra bagsiden", forklarede hun. "Men se nu, hvordan det ser ud fra min side. Knuderne på bagsiden har en mening. Og det, som ser ud som noget værre rode-ri på bagsiden, er et smukt billede fra forsiden".

LIVET PÅ VRANGEN

Mennesker reagerer ofte ligesom den lille pige, men vi er ikke altid lige så kærlige, som hende, når vi anklager Gud for ikke at gøre noget ved livets mange udfordringer, som de møder os fra tid til anden.

De fleste af os kan nikke genkendende til Pauli ord i Rom 8,23: "Vi ved, at hele skabningen endnu sukker og vander sig sammen. Og ikke alene det: også vi, der har Ånden som førstegrøde, sukker selv i forventning om barne-kår, vort legemes forløsning".

Når selv Guds børn sukker, hænger det sammen med, at Bibelen ikke er en facitliste, og kristendommen er ikke en livsforklaring, men et tilbud om hjælp til at kunne trække vejret frit i en tilværelse, hvor hjertesuk er en kendsgerning, - også hos kristne, hvis de er ægte.

FRYGTEN FOR FREMTIDEN

Det er let for moderne mennesker at blive bange. Vi bliver bange for at miste, miste værdierne, miste vore kære, miste vort helbred. Vi er næsten bange for at bede den tredje bøn i Fadervor: Ske din vilje! For sæt nu...!

En gang imellem bliver vi også bange for tomheden. Det hektiske tempo og vor rastløse jagen efter at nå det hele bærer vidnesbyrd om dette.

Og så er vi måske bange for at blive os selv. Vi er bange for de farlige muligheder, der ligger på lur i dybet hos os. Vi har oplevet at køre fast gang på gang, og vore nederlag lammer os i kampen mod det onde. Men når det er så let at blive både forvirret og modløs ved tanken

Walder Hartmann
Seniormedarbejder
v. Adventistkirken
Danmark

om livets mange gåder, så hænger det jo netop sammen med de dæmoniske kræfters vældige magt i verden. De kræfter der efterlader en ruindyng af knuste forhåbninger, skuffelse, sorg og ængstelse hos millioner af mennesker verden over.

Hvorfor griber Gud ikke ind? Hvorfor tøver han? Hvorfor beviser han ikke sin magt?

Han kunne godt, men han gør det ikke altid. I alt fald ikke endnu! At være menneske er nemlig at tilhøre foreløbigheden, og vi må lære, at ikke alle ting er underlagt Gud. Kampen bølger frem og tilbage, og den ondes tøjrs slag er langt. Og så ved vi endda, at situationen vil tilspidse sig, fordi den onde nok skal vide at holde trit med udviklingen.

FRED MIDT I KAOS

Jeg kender godt Rom 8,28: "Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet", men en gang imellem synes jeg, at det er et udtryk for viderekomme. Ville man kunne sige sådan, hvis man var ramt af katastrofe og ulykke? Ville det være gangbart, om man boede i en flygtningelejr eller var kastet i fængsel på grund af forfølgelse?

Nogen siger det på trods af! Dietrich Bonhoeffer var en af dem. Han skriver fra sin fængselscelle til en ven: "Guds hånd og ledelse er mig så vis, at jeg håber, at jeg altid må blive bevaret i denne vished. Du må aldrig tvivle om, at jeg taknemmelig og glad går den vej, som jeg

bliver ført. Mit hidtidige liv er fuldt af Guds godhed og over skylden står den korsfæstedes tilgivende kærlighed".

FRIHED TRODS ALT

Mens Paulus sad i fængsel og ventede på en snarlig dødsdom skrev han: "Han friede os ud af mørkets magt og flyttede os over i sin elskede søns rige; i ham har vi forløsningen, syndernes forladelse" (*Kol 1,13-14*).

Holger Lissner synger i en salme fra 1983:

Guds fred er styrken i det ord,
der søger dig, indtil du tror,
at det, som ser umuligt ud,
dog er en mulighed for Gud.

Guds fred er sangen i dit blod,
når kærligheden gir dig mod
og lyst og kraft og overskud,
så du formår at holde ud.

Guds fred er løftet på den dag,
hvor du har lidt dit nederlag,
men Kristus kommer ind til dig
og siger mildt: Din skyld tar jeg.

Fred, frihed, frelse er stadig en mulighed. Jesus lovede: Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst. (Joh 14,27)

Naturen er en indsats værd

af Arthur Hansen

Det skulle vise sig at blive en lidt hektisk afslutning på en travl skoledag med en klasse, der netop havde opdaget, at de havde hormoner, og derfor næppe så dagens sidste intellektuelle kraftanstrengelse i mosen som særligt tillukkende. Så jeg kan ikke sige, at de biologiske feltøvelser blev en ubetinget succes. Da vi passerede vejen tilbage mod skolen noterede jeg mig de mange små tudser, der forsøgte at krydse vejen mellem den vandfyldte grøft, hvor de vel var udklækket og mosen, hvor livet nu skulle fortsættes. For mange af dem blev den tur også deres livs sidste – de lå fladtrykte – ofre for de biler, deres overlevelsesintinkter ikke havde lært dem at tackle.

Mens jeg samlede de små hoppende padder jeg kunne nå op og lempede dem over i grøften ved mosen, sagde jeg til eleverne: ”I smutter bare hjem til skolen nu I snart har fri – jeg bliver her lidt endnu“. Næste dag kom et par af drengene grinende til klassen og sagde: ”Arthur – I går hjalp vi en flok tudser over vejen“. Jeg vidste ikke helt om jeg skulle glædes over deres bemærkning eller tage den som en lidt ironisk kommentar fra et par seje fyre. Men et par dage senere kom de og fortalte, at de havde fundet en syg sildemåge på fodboldbanen og ville høre om jeg kunne hjælpe. Desværre døde den mellem hænderne på os næsten inden vi nåede at reagere.

Men for mig kom oplevelserne til at illustrere, at det er umuligt at forholde sig neutralt til en natur som de fleste anerkender er i nød. Alle padder i Danmark er således truede og derfor fredede. Naturen kører efter sin egen tidstabel og prøver vi at tvinge den for meget ind i vores

model, oplever vi, at den lider – ”hastværk er lastværk“ – bliver resultatet, når vi griber ind i naturens gang. Når vi lærer at se miraklet i det mest almindelige i naturen – som ofte bliver taget for givet – oplever vi hvilken helbredende virkning en tur i naturen har på både krop og sjæl. Fra naturen kan vi lære den velsignelse, der hedder tålmodighed.

HVAD DET GØR FOR OS

Den kendte biolog Gerard Durrel, der som grundlægger af Jersey Zoo arbejdede for at redde udryddelsestruede dyr, fortalte om en oplevelse, han havde under en stor oversvømmelse i Rusland. I tre dage drønedes de rundt i speedbåde og fiskede dyr op af vandet samt fangede dem, der blev klemt sammen på en smal stribe land som vandet hele tiden gjorde smallere og smallere for senere at slippe dem løs på tørt land igen. Bortset fra et enkelt medlem af en udryddelsestruet desmanart fik de imidlertid kun hjulpet helt almindelige dyr. Da de efter tre dage var færdige lugtede nyhedskanalerne en god historie. De spurgte Durrel om alle de 10.000’er af dollars, der var blevet brugt i redningsaktionen ikke ville være anvendt bedre på at redde en eller anden udryddelsestruet art. Hertil svarede han: ”Måske det vigtigste ikke var, hvad det gjorde for dyrene, men hvad det gjorde for os“. En flot måde at udtrykke, at når vi involverer os og rækker ud over os selv og vores personlige eksistens for at gøre en barmhjertig gerning – her for naturen – så ændres og beriges vort eget liv i processen – og vi kan ikke helt tænke på den samme måde igen – i sandhed meget lig Jesu tanker om, ”at hvad vi har gjort mod den mindste i Guds rige“, vil blive en belønning i sig selv.

Arthur Hansen
Skolelærer

På et tidspunkt involverede jeg mig selv så meget i en solsortefamilies kamp for overlevelse en usædvanlig tør sommer, hvor der var meget lidt spiseligt, at jeg gravede hele min have og græsplæne op - den trængte alligevel til at blive luftet - samt aflyste min ferie for at holde liv i deres og de 13 unger som det var blevet til i løbet af sommeren. Det lykkedes og de betalte mig tilbage ved at komme tilbage til min have de næste 6 år - og belønnede mig med en rørende tillid og muligheden for at få et meget intimt indblik i deres adfærdsmønstre, der langt opvejede det arbejde det var at give haven sådan en overhaling i sommervarmen.

PÅ LANG SIGT

Teologen Karl Barth fortæller om en ung tysk præst lige efter 1. Verdenskrig, der når han havde været på besøg i Bamberg lagde mærke til, at der ved en dam blev fanget mange snegle i maskineriet, som derefter snart døde. Det gjorde sådan et indtryk på ham, at han ofte tog til byen for i det mindste at redde de snegle han kunne den dag - Barth skrev, at "hvem kan sige

andet end at den måske bizzarre handling var mindst lige så ædel og respektabel" som de digteres, "der udbredte sig om de lidende dyr, og så på sig selv som store poeter". Man kan være enig med ham eller ej - men hans pointe er ærlig nok, at skønt vi ikke kan lægge den samme værdi på dyrenes liv som menneskenes, så er vores og deres skæbne alligevel så uløseligt knyttet sammen, at vi bør behandle dem og resten af naturen med den yderste respekt - ikke bare for dens egen skyld - men også fordi vores egen overlevelse er tæt knyttet til naturens og dyrenes overlevelse - ikke kun nogle enkelte arter - men den store mangfoldighed af dyr og planter, der med et teknisk ord benævnes som biodiversitet. Iflg. "World Commission on Environment and Development" hævdes det, at denne mangfoldighed er så vigtig i vores langsigtede økonomiske og menneskelige velfærd, at en kortsigtet politik, hvor vi udrydder dem for at tjene en hurtig skilling i sandhed er - meget kortsigtet - og hurtigt vil blive til vores egen skade - og i den sammenhæng også gøre vore liv fattige på smukke oplevelser.

Dansk-Amerikansk ægtepar i dødens venteværelse

af Walder Hartmann

Som sygeplejerske oplever danske Gry at arbejde både som portør, tandlæge og jordemoder. Som mor, ser hun andres børn dø mellem hænderne på sig selv og sine kolleger, selv har hun også måttet begrave to af sine egne. Sammen med sin mand, James, udfører hun en beundringsværdig indsats blandt hårdt ramte mennesker i Afrika.

Når Gry Andersen som barn lyttede til missionsberetninger og historier fra u-landene, fik hun selv lyst til at være noget for andre mennesker. Tidligt modnedes hendes ønske om at blive sygeplejerske og hjælpe folk i nød. Samtidig var hun en ganske eventyrlysten ung pige, der gerne ville se andet end det Vendsyssel, hvor hun var vokset op og fik sin første skolegang.

Grys forældre var syvende dags adventister, så det var naturligt for hende at søge sine ønsker opfyldt gennem dette kirkesamfunds nødhjælpsorganisation. I 2002 arbejdede hun

derfor på en flodbåd, der var indrettet til klinik, men siden gik turen til Chad, hvor hun som sygeplejerske under primitive forhold oplevede både at virke som portør, tandlæge og jordemoder.

På hospitalet, der havde plads til 30-35 patienter, arbejdede Gry sammen med en ung læge fra USA, James Appel. De to arbejdede så godt sammen, at de besluttede sig for også at danne par på det familiemæssige område. De har siden fået børn; men har foreløbig besluttet sig for, at blive i Afrika og yde en indsats til fordel for syge og nødlidende derude.

Gry forklarer denne beslutning ved at fastslå, at "der kommer en usigelig glæde og fred ved at følge ens samvittighed og sande prioriteter, og det ville jeg ikke bytte for prestige, et varmt bad, et hus fuldt af fine møbler eller end-og - chokolade!! Livet er virkelig værd at leve her. Alt det forstyrrende og overflødige er væk".

Ægtefællen James har nu i nogle måneder været udlånt til adventisternes hospital i Liberias hovedstad Monrovia for at aflaste læger, der har travlt med at hjælpe ebola-patienter, som også er en udfordring for sundhedsvæsenet i Liberia. Hver dag må han her træffe beslutninger, som kan være fatale for både ham selv og patienterne.

Læs mere om Gry og James Appels arbejde og behov for frivillige på www.tchaddoc.com og deres blog på www.bereadventisthospital.blogspot.com Kan kontaktes på jamesappel@aplus.net

FRA JAMES APPEL'S DAGBOG

Vi har haft så mange alvorlige tilfælde af malaria og blodmangel, at jeg i dag ikke er påpasselig. Ebola-epidemien gør, at mange forældre kommer i allersidste øjeblik med deres syge børn. Heldigvis har vi indtil nu været i stand

Walder Hartmann
Seniormedarbejder
v. Adventistkirken
Danmark

til at redde de fleste af dem med blodtransfusioner og kinin. Så da jeg møder denne 10-årige pige, har min hjerne allerede bestemt sig for, at hun har malaria. Hovedpine, feber, appetitløshed, ingen diarré eller opkast. Jeg tjekker hendes øjne for at se, om hun har blodmange ligesom alle de andre. Normalt er iris bleg, hvis barnet lider af blodmangel. Pigens er blodrød.

Alarmklokkerne bimler indeni mit hoved. Jeg ignorerer mine instinkter. Det er sikkert bare malaria, siger jeg til mig selv. Jeg vil ikke sende hende ind i malariaens sikre død, så jeg tager hende ind på hospitalet – på trods af min mavefornemmelse. I håb om, at det ikke bliver en dyr fejltagelse.

På skadestuen vil vi give hende drop, og sygeplejersken spørger, om jeg har bemærket udslættene. Pigen har fået røde platter på armene og i ansigtet. Jeg har aldrig set noget lignende. Da vi giver hende drop, kommer der masser af blod, og da vi prikker for at teste for malaria, bløder det unormalt meget. Hun har høj feber. Det er derfor, ebola kaldes blødningsfeber. Det er første gang, jeg har et mistænkeligt tilfælde, hvor det bløder. Det er første gang, jeg ser så klare tegn på ebola.

DØMT TIL NEDERLAG?

Liberia er ved at tabe kampen mod Ebola, fordi de har gjort sig afhængige af støtten fra NGO'er og vestlige penge, i stedet for at bruge de traditionelle metoder ved epidemier, forklarer James Appel til magasinet Adventist Today. De første få Ebola-epidemier opstod i afsides landsbyer, som blev afspærrede i henhold til gamle traditioner for sådanne plager. Ingen kunne rejse ind og ud. De fik mad fra nærliggende landsbyer, hvis budbringere vaskede sig med vand og sæbe efter turene. Få blev syge og sygdommen kom under kontrol i løbet af få måneder.

I dag har man mistet kontrollen, selv om hjælpen strømmer til fra udlandet.

Sarah Gry og James Appel er blot to af en hel hærskare af nødhjælpsarbejdere, som har viet deres liv til at hjælpe mennesker i nød. De er stærkt inspirerede af Søren Kierkegaard, der hævder, at den, der intet vover, har intet, gør intet og er intet.

(Hele James' dagbogsnotat kan findes på Udfordringen.dk/2014/09/fra-dodens-ventevaerelse).

Problemknuseren

af Sven Hagen Jensen

Ekstremisme og ondskab er blevet en kolossal udfordring i verden i dag. Det efterlader et spor af undertrykkelse, lidelse og død, som oftest rammer helt uskyldige mennesker. Men heldigvis er der nogen, der tør sige fra og tage kampen op. En af dem, er skolepigen Malala, som fik tildelt Nobels fredspris i 2014.

Den pakistanske skolepige Malala Yousafzai blev kendt for sine protester mod Talebans forbud mod uddannelse af piger. Som et resultat blev den kun 15-årige pige skudt i hovedet i 2012, da hun var på vej hjem fra skole. Hun overlevede og blev bragt til Birmingham i England, hvor hun blev behandlet for sine alvorlige sår. Hun har fortsat sin kamp mod undertrykkelsen og har modtaget flere internationale hædersbevisninger og talt i FN's generalforsamling. Hun lever hver dag med risiko for endnu et attentat på sit liv. Hun er blevet

et forbillede og håb for mange børn og unge, som dagligt lever med krænkelse på deres basale rettigheder.

Det er blevet sagt i forbindelse med konfliktløsning: 'Knus problemet, før det knuser dig'. Konflikter er en del af vilkårene overalt – i familier, på arbejdspladser, på internationalt plan. Nogle konflikter forsøges løst med magt og fører ofte til større problemer. Andre forsøges løst ved mere fredelige midler. Nogle mennesker er villige til at ofre sig selv for at andre kan få hjælp. I alle konflikter og problemfyldte situationer er der bud efter 'problemknuser', som de populært kaldes. Somme tider kan den rette person med mod og omtanke gøre en forskel, der giver genlyd langt uden for det lokale miljø. Som her i Malalas tilfælde. Men der er også problemer og tilstande, som synes helt uløselige, fordi de udspringer af den dybeste egoisme og ondskab.

Sven Hagen Jensen
Præst og redaktør

BEHOVET FOR FRELSE

Hovedtemaet i dette nummer af Nyt Fokus er 'frelse'. Der er tilstande i den enkeltes liv, der kalder på frelse. Der er situationer mellem mennesker, der råber på frelse. Der er uløselige problemer mellem etniske grupper, der skriger på frelse. Der er ulykkelige forhold og uretfærdigheder i denne verden, der nødvendiggør frelse. Frelse er at få hjælp i et problem, der ikke finder nogen anden brugbar løsning på, som når brandmanden går ind i det brændende hus og redder det indespærrede barn ud. Eller når en forbigående hurtigt springer til og redder liv ved at give kunstigt åndedragt til den, som faldt om af et hjerteslag.

Egoisme, ondskab og uretfærdigheder, som efterlader mennesker i undertrykkelse og nød råber til himlen om frelse. Selv en Malala kan ikke knuse det underliggende problem. Men der er én, der kan.

Han omtales i Bibelen i Første Mosebog. Vi skal ind i beretningen om syndefaldet. Det første menneskepar blev skabt i en verden uden problemer og bekymringer. Omgivelserne var perfekte. Forholdet mellem de to kunne ikke være bedre. Alt åndede harmoni, tillid og kærlighed. 'Problemer' var et fremmedord. Sygdom, stress og neuroser havde man aldrig hørt om. - Men en dag gik det galt. En slange havde fundet vej ind i Edens Have, som Gud havde plantet til mennesket. I Bibelens sidste bog identificeres denne slange som "den gamle slange, der hedder Djævelen og Satan og som forfører hele verden" (*Åb 12,9*).

Men før slangen forførte hele verden, forførte den først kvinden, som Gud havde skabt, og derefter manden. Det lykkelige par var nu et ulykkeligt par. Synden var kommet ind i verden og harmonien var brudt. De begyndte at pege fingre ad hinanden. Egoismen havde fået rodfæste. Den egoisme, som senere ledte til misundelse, overgreb, mord, løgn, undertrykkelse - og alle de andre ondt og endeløse problemer, som plager verden i dag. - Al-

lerede, da det første menneskepar blev forført, opstod et skrigende behov for en frelser. For hvordan kunne disse nykårede egoister redde sig selv ud af egoismens svøbe? Da var det, at Gud gav et løfte om Frelseren eller Problemløseren, der skulle komme.

DET LILLE EVANGELIUM

Gud Herren talte til slangen, "Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem dit afkom og hendes: Hendes afkom skal knuse dit hoved, og du skal bide hendes afkom i hælen" (*1 Mos 3,15*). - Dette bibelvers kaldes det lille evangelium, fordi det er godt nyt for os alle. - Problemet til hele miseren var nemlig *slangen*, forførereren, som er identificeret som Satan. Gud ville sørge for en, der ville knuse slangens hoved og dermed tilintetgøre slangen. - Derfor kalder vi ham i denne artikel for Problemløseren. - Når problemet til alle problemer er knust, er der ikke flere problemer tilbage. Vi er så tilbage til den lykkelige tilstand, som eksisterede fra begyndelsen af.

Den, der skulle knuse slangens hoved, er kaldet *kvindens afkom*. Dvs. en, der skulle fødes i menneskeslægten. Kvindens afkom bliver identificeret i det Nye Testamente som Kristus (*Gal 3,16; Hebr 2,14*). - Men slangen skulle få lov at hugge kvindens afkom (Jesus Kristus) i hælen. - Det betyder, at Kristus skulle dø, men ikke tilintetgøres. Ved sin død skulle Kristus derimod tilintetgøre Djævelen, "for at han med sin død skulle gøre ham magtesløs, som har dødens magt" (*Hebr 2,14*). "Derfor blev Guds søn åbenbaret: for at tilintetgøre Djævelens gerninger" (*1 Joh 3,8*).

Problemløseren, Jesus Kristus, løste roden til alle problemer her i verden ved at ofre sig selv i døden, opstå fra de døde og en dag komme igen for at tilintetgøre Djævelen og al hans værk - og derefter skabe "nye himle og en ny jord, hvor retfærdighed bor" (*2 Peter 3,13*). Derfor er der håb for denne verden om en ny fremtid uden ekstremisme, ondskab og lidelse.

En modig pige

af Birthe Kendel

Anna var en lille indfødt pige på øen Haiti i det Caribiske Hav. Hun boede hos sine forældre i en by langt oppe i skovene et godt stykke fra missionsstationen. Men selv om der var langt til kirke, gik hun og hendes forældre sammen med andre kristne i landsbyen alligevel flere gange om året dertil, når der var særlige gudstjenester.

Nu var to stammer kommet i krig med hinanden ganske tæt ved Annas hjem. En dag samledes menighedens medlemmer til rådslagning. Krigen rasede på strækningen mellem landsbyen og missionsstationen og nærmede sig mere og mere landsbyen. Menigheden der på stedet havde en ganske lille kirke selv, og i den gemte man penge, som tilhørte missionen. Men nu havde de hørt, at soldaterne, når de kom til landsbyen, havde tænkt sig at stjæle kirkens penge, og derfor måtte de på en eller måde have pengene bragt sikkert til missionsstationen, men hvordan? Hvem vovede at krydse ildlinjen? Det var jo et farligt foretagende, som let kunne ende med døden.

EN LILLE PIGE MELDER SIG

Under rådslagningsmødet sad Anna med øjne og øren vidt åbne og lyttede. Hun spekulerede i sit stille sind på, hvordan pengene skulle føres den farlige vej, og atter og atter kom den tanke til hende: "Tænk, om jeg kunne gå! Men hvis jeg siger det til dem, så griner de ad mig." Lederen af mødet sagde til sidst, at han ikke havde nogen idé om, hvordan de dog skulle få pengene af sted i sikkerhed. Lige inden mødet sluttede, rejste

Anna sig op og sagde stille: "Jeg vil gerne gå til missionsstationen med pengene."

Alle vendte sig og så meget forbavsede ud, men lidt efter sagde mødelederen: "Det var en god idé, lille Anna. Men er du virkelig villig til at begive dig ud på så farefuld en rejse?"

Anna svarede ikke, men vendte sig i stedet for mod sine forældre og spurgte: "Må jeg gå? Jeg vil gerne."

Man talte frem og tilbage om sagen, og det blev til sidst besluttet, at Anna skulle gå. Det ville tage tre dage at gå til missionsstationen og tre dage at gå hjem igen. Pengene skulle hun sy ind i sit tøj, og hun skulle have en kurv med grøntsager med sig, så det så ud, som om hun skulle til markedspladsen.

*Birthe Kendel
Tidligere missionær,
nu studievejleder
og sekretær*

Tidligt næste morgen begav Anna sig på vej. Mange børn fulgte hende, og hun fik mange ønsker med på vejen om, at rejsen måtte lykkes. Den første dag skete der intet. Alt gik godt, og Anna nåede et sted, hvor nogle kristne venner boede. Der fik hun lov at blive om natten.

Næste dag mødte hun en flok soldater. "Hvor skal du hen?" skreg de efter hende. Anna rakte kurven frem. "Åh, hun skal vel bare til markedspladsen," sagde lederen, "lad hende gå." Hun mødte mange soldater, men alle lod hende gå, og inden solen gik ned den tredje dag, var Anna nået til missionsstationen. Hvor blev missionærerne forbavsede, da de fik at vide, at hun alene var gået den lange og farlige vej. Men de vidste jo også, at helt alene havde

hun ikke været, for Guds engle havde beskyttet hende.

ET LØFTE HOLDES

På missionsstationen ville man, at Anna skulle blive, til krigen var forbi. Men den modige pige var ivrig efter at komme tilbage igen, for hun havde lovet sin mor at være hjemme igen den sjette dag.

Da den sjette dag kom, gik Annas forældre ud på vejen, som førte til missionsstationen. "Hun lovede, at hun ville være tilbage den sjette dag," sagde de ængsteligt til hinanden, "bare der nu ikke er tilstødt hende noget ondt."

Timerne gik, og ingen pige kom til syne. Hvor var de urolige, og hvor de bad for deres lille pige. Men to timer før solnedgang så de Anna komme langt borte på vejen. Og det varede ikke længe, før hun lå i sin mors arme.

Om aftenen blev der kaldt til møde i den lille landsbys kirkebygning. Mens alle lyttede til Annas fortælling om rejsen, tænkte de på Guds beskyttelse, og hvordan han havde sendt sine engle til at hjælpe hende og være hos hende, og de sluttede mødet med disse ord: "Ja, ligesom Gud for mange år tilbage bevarede Moses, sådan bevarer han også nu vores børn. Vi må takke Gud, fordi Anna er kommet velbeholdent tilbage til os igen."

DanskBogforlag.dk

MED BØGER TIL DIG...

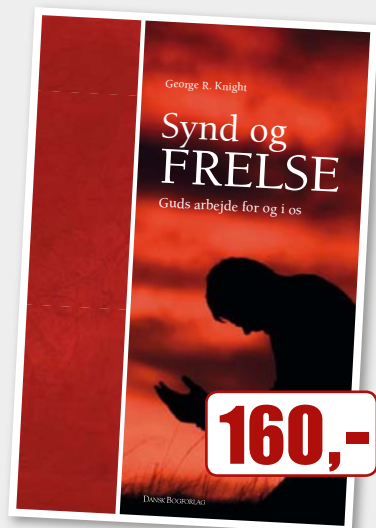
Synd & frelse

Af George R. Knight

Kristne har altid kæmpet med at forstå, hvordan mennesker bliver frelst, skriver Knight i sin indledning, og bogen tager fra i emnet på en grundig men letlæst måde.

Det er nogen af de helt store teologiske ord, han tager op og gør dem mere fordøjelige og lettilgængelige.

Ord som helliggørelse, fuldkommenhed, syndfrihed og retfærdiggørelse. Du vil uden tvivl finde en fornyet begejstring for din frelse, når du har læst bogen.

Martin Luther & Reformationen (DVD)

Med Richard Müller

Mange kristne kender ikke længere deres åndelige rødder.

- Hvorfor kalder vi os Protestanter?
- Hvorfor var Reformationen nødvendig?
- Betød det, at den kristne kirke faldt fra troen på nogle afgørende punkter af den kristne tro?
- Hvem var Martin Luther?
- Hvor meget formåede han at reformere?
- Vækkelse og Reformation er en proces.
- Adventistkirken er en protestantisk reformationsbevægelse.

